

1764, 20

SPECIMEN
IVRIS CONTROVERSI
DE

IVRE EXPELLENDI
LEGATVM

GENTIS LIBERAE

QVOD

ILLVSTRIS ICTORVM ORDINIS GRATIA

PRAESIDE

D. CHRISTIANO HENR. BREVNING

PROFESSOR. PVBLIC. ORDIN. IVR. NAT. ET GENT.
ET SOCIETAT. LITER. DVISEVRG. SOCIO

IN AVDITORIO PETRINO

DIE XXIV. MART. ANNO C1D1DCCLXIV.

DEFENDET

GOTTLOB HEINRICH SCHVMBERG

BVDISS. LVSAT.

LIPSIAE
EX OFFICINA LANGENHEMIA.

38

1407 20
SPECIMEN
IVRIS CONTROVERSI
DE
IVRE EXPLENDI
LEGATVM
GENTIS LIBERAE
ILLVSTRIS ICTORYM ORDINIS GRATIA
P R A E S I D E
D. CHRISTIANO HENR. BREVNING
PROFESSOR PVBLIC. ORDIN. IVR. NAT. ET CENS.
ET SOCIETAT. LITTER. PAVLIANO SOCIO
IN AVDITORIO PETRINO
DIE XXIV. MART. ANNO MDCCCXXIV.
DEE N D E T
GOTTLOR HEINRICH SCHYMBERG
VIRI S. LEGAT.
P R I N C I P A L I S
EX OFFICINA LITHOGRAPHICAE

SPECIMEN
IVRIS CONTROVERSI
DE
IVRE EXPELLENDI LEGATVM
GENTIS LIBERAE.

§. I.
Legatos non minus maiestatis esse procuratores,
vti ipsius gentis seu populi summam curam ipsa
habet maiestas, indubitatae fidei est. An vero
aeque necessarium sit, ac vtile legati officium,
dubitari posset. De vtilitate non est, quod dubitemus. Di-
xit satis CALLIERES in Tractatu cui Titulus: *de la manière
de negocier avec les Souverains Chap. II.* Videtur summam
vtilitatem his comprehendisse verbis *Vir ipsi legationibus non
minus ac doctrina illustris: Un habile Negociateur sait profiter
des diverses dispositions et des changemens, qui arrivent dans le
pays où il est, non seulement pour y trauerfer les desseins con-
traires aux interêts de son Prince, mais encore pour y achemi-
ner d'autres desseins, qui lui sont auantageux, et il y produit
par son industrie des changemens favorables aux affaires, dont il
est chargé; vne seule conjoncture bien mise en oeuvre, est capable*

de récompenser au centuple le Prince qu'il sert; de dépenses médiocres, qu'il y a faites pour estre bien instruit de ce qui se passe chez tous ses voisins et les liaisons, que ses Negociateurs habiles et bien choisis font dans les diuers pays où il les enuoye, ne peuvent manquer de lui estre très utiles à plusieurs usages pour le present et pour l'avenir. caet. Sed quid de necessitate? Si dicendum quod res est, equidem forsitan dari posset in statu gentis monarchico ipsum principem cum vicinae gentis maiestate negotia tractare posse publica, quale quid interdum contigisse legimus. At quid de gente, cui aristocraticum aut democraticum imperium placet, dicendum? imo nec principes suae gentis causas apud aliam gentem tractare posse vel inde patet, quod difficile imo interdum reipublicae periculosum admodum foret, ut is, cui salus gentis curanda, inter alias gentes interdum longe distans commoretur. Imo quod disceptationes de proedria et trecentis aliis solennitatibus interdum orientur, quae difficiliorem redderent tractationem causae ab suo principe susceptam. Quae cum ita sint, non quidem negabo interdum e bono gentium fore, si ipsae maiestates suas tractare possent causas; tamen pariter ex supra dictis patet in plerisque causis legatorum munus necessarium esse.

§. II.

Venit inde ut munus hocce legati semper interque omnes gentes fuerit quam valde honorificum atque illustre. Et quamuis temporum successio varios legatorum ordines inueniret, quorum omnium vna solet esse ratio et causa, ut suae scilicet gentis causas agant apud aliam gentem aequè liberam, quique externis honoris atque dignitatis signis inter se differunt, tamen omnium munus semper cum honore coniunctum est. Neque negandus est suis honos iis, quos *Residentes* vocant qui quidem iis signis et ceremoniis honoris atque dignitatis non fruuntur,

untur, quibus *Ambasciatores* et *secundi ordinis*, quos *Enuoyés* vocant.

§. III.

Non animus est, singula ordinum illorum iura, privilegia atque honores enarrare, quippe hae pagellae tam illustris causae tractationem haud caperent, imo iam satis dixerunt ii, qui de legatorum iure utilissimas amplissimasque tractationes scripsere, neque inquiram, an in omnibus partibus exhausta absolutaque sit illa doctrina, de quo valde adhuc dubitarem. Dicamus tantum de *iure expellendi legatum*.

§. IV.

Sanctos esse atque inuiolabiles legatos aiunt, et recte. Neque id mirum, cum omnes a natura sancti et inuiolabiles sint homines, ita, ut ob legis naturalis prohibitionem a nemine turbari laedique debeant, nisi simul transgrediantur naturae legem. Sed nec ex sua tantum persona communique omnium hominum iure ab omni violatione sunt immunes, verum quod gentem personam mysticam eiusque maiestatem repraesentent, maior eorum erit sanctitas atque immunitas ab omni violatione. Neque ex alio fonte hanc ipsam legati sanctitatem aestimem, quam ex ipsa applicata naturalis iuris lege ad liberarum gentium facta. Sicut enim in omni (non tantum naturali) statu homines a violatione immunes lege pronunciantur, prohibet scilicet: *ne quem laedas*, ita ipsae quoque gentes, quae compositum corpus constituunt seu mysticum, at morale, alio iure frui nequeunt, quam eo quod omni humano generi proprium est, *ne quis gentem laedat*. Est vero legatus gentis procurator, qui ipsam gentem repraesentat illius causas orando atque agendo; minori vix gaudeat sanctitate, quam ipsa sua gens, necesse est. Neque vero eorum adstipulari possum opinioni, qui forsitan vel ex gentium institutis, quae ius certum nunquam facere possunt, imo haud raro ab ipsis gentibus negliguntur,

vel ex admissione legati sanctitatem deducunt, hi enim exemptionis a subiectione iura confundunt cum ipsa sanctitate.

§. I V.

Diximus, a sola admissione, quae pactum continet, pendere legati exemptionem, quare, si vel non admissus sit, vel admissus quidem ea conditione, ne sit exemptus a subiectione, in quam conditionem gens mittens consenserat, cessabit omnis illa exemptio. Quae si recte se habent omnia, facile reddi potest ratio omnis immunitatis a nexu vinculi civilis in illa gente, ad quam missus est legatus. Vivit itaque apud gentem in cuius territorio suae gentis negotia tractat, in statu libertatis et aequalitatis, maxime ob illam, quae statu naturali gentis propria est, aequalitatem. Neque vero haec ipsa exemptio, haec libertas atque aequalitas legati tollit vinculum illud civile, quo suae genti obstrictus tenetur. Manet inter suos civis, si ex horum numero ablegatus est; est vero liber respectu gentis, in qua commoratur tanquam legatus.

§. VI.

Quare facilis est decisio, quo, si laedat legatus gentem, foro utatur. Plerorumque sententias collegit atque examinavit *Corn. v. BYNKERSHOEK de Foro legator. cap. XVII.* qui tamen probare videtur sententiam *GROTII de Iur. Belli et Pac. L. II. cap. XVIII. §. IV. no 5. et 6.* quae haec est: *Si tale sit delictum, quod condemnari posse videatur, aut dissimulandum erit, aut e finibus iubendus excedere legatus. Si crimen sit atrocius et ad publicum malum spectans, mittendus erit legatus ad eum, qui misit cum postulato, ut eum puniat aut dedat.* Imo ipsemet Grotius arbitratur permittendum esse, ut obuiam eatur imminenti periculo, si nulla alia sit ratio idonea et retineri et interrogari legatos posse. Videamus, an haec omnia recte se habeant. Loquitur Grotius primum de delicto quod condemnari potest. At quale illud est? Me iudice talia ignorat delicta ius naturae,

Ethica forsitan laesiones agnoscit, quas ex animi magnitudine recte vindicare negligimus. Dein cum *dissimulandum* esse arbitretur, rectus est si ex regulis prudentiae iudicat, non vero ex naturae legibus idem sentiendum videtur. Tandem non satis accuratus est Grotius, qui in imminente periculo *retineri et interrogari* legatum posse affirmat. Haec valde obscura; qualis enim sit illa retentio et quale illud examen? Putauerim nunquam legatum responsurum, qui interrogantem non agnoscit competentem iudicem. Non negauero eundem legatum in periculo imminente posse captiuum fieri; ita enim oportebat ex Iure Gentium, ne amplius scilicet nocere possit, et postea vel a gente mittente satisfactionem petere, vel si neget simulque laesiones sic illatas approbet, hostiliter tractare, aut si malit laesa gens expellere; vel si satisfactionem gens mittens promittat, genti suae tradere. Hinc ex parte recte adserit *Corn. v. BYNKERSHOEK cit. loc.* in grauioribus delictis *expulsionem legati* praefendam esse.

§. VII.

De hoc ergo expellendi iure dicendum. Non permittit breuitas libelli latiori stilo rem tractare: breuiter potius controuersiam dabimus. Arbitror nunquam neque ob utilitatis solam rationem, nec ob inde quod legati mores displiceant genti ad quam missus, nec ideo, quod condiciones a legato oblatae non approbentur expelli posse, nisi admissionis pactum et legationis forma id permittat. Hinc non satis distincte, ut alias solet, litem definiuit *Perill. GVTSCHMID* diss. de *praerogata. ordin. inter legatos §. XVIII.* Scripserat: *Si ergo qui admiserat legatum, sua interesse existimet, finire, aut absolute, aut negatis, quas proponit conditionibus legationem, siue id ablegantis, siue legati causa placuerit, significare potest legato, ut territorio excedat.* Quis non exinde concluderet in solo arbitrio gentis seu illius maiestatis, ad quam missus est, positum esse,

esse, quo vsque velit legati praesentiam tolerare? At quis sibi persuadeat, pactum admissionis unilateri dissensu sine iustitiae laesione, posse tolli, quod fieri, si ob id, quod interesset ut vocant conueniens esset, ut gens legatum admissum excedere iuberet. Poterat non admittere, at admissum non eiiciat legatum, nisi iustae causae adsint. Quae vero sint illae iustae causae? Mox videbimus. Cum admissus legatus solo iure gentium consideretur in ea, ad quam missus est gente, omnes illae causae tantum iustae erunt, ob quas pactum suam amittit vim suamque obligationem. Hoc vero fiet, simulac laesio interueniat, hoc est, simulac vel aliquid legatus conetur, quo gentis iura libertatis, aequalitatis, pacis et quae alia sunt acquisita turbentur vel si inter vtrasque gentes bellum oriatur. Quod si ergo turbas excitet, populum contra maiestatem concidet, ciues neglecta maiestate sua in suis iuribus turberet, hostiliter tractet, contra pacta agat, promissa non adimpleat; his omnibus fiet gentis, ad quam missus est, hostis, suamque amittit sanctitatem atque inuiolabilitatem, (caue adas immunitatem ab imperio, nam hostiliter agendo non fit subditus, cum prius conditio libera concessa.) Hac vero amissa erit in arbitrio gentis, ad quam missus, an expellere malit, an vero per gentem, quam repraesentauerat satisfactionem petere, quod posterius rectius fuit, nisi ipsa gens interim missio legato hostis facta, quo facto semper, ni velit discedere, recte eiiciet. Neque legati laesio, semper genti imputabitur, nisi facta legati vel expresse vel tacite approbet. Quod si vero contingat, ut vel vtilitati minus conueniat legati praesentia, aut conditiones propositae displiceant, aut legatus ipse intolerabilis videatur, magis est, ut a gente mittente petat illius reuocationem; quo nulla metuenda laesio. Sed haec satis, cum breuitas plura non admittat, forsitan alias plura.

Leipzig, Diss., 1764

f

TA 30L

nur 31. Stück bisher verknüpft

VD 18

1764, 20

SPECIMEN
IVRIS CONTROVERSI
DE

IVRE EXPELLENDI
LEGATVM
GENTIS LIBERAE

QVOD

ILLVSTRIS ICTORVM ORDINIS GRATIA

PRAESIDE

D. CHRISTIANO HENR. BREVNING

PROFESSOR. PVBLIC. ORDIN. IVR. NAT. ET GENT.
ET SOCIETAT. LITER. DVISBVRG. SOCIO

IN AVDITORIO PETRINO

DIE XXIV. MART. ANNO CIOIOCCCLXIV.

DEFENDET

GOTTLOB HEINRICH SCHÜMBERG

BVDISS. LVSAT.-

L I P S I A E

EX OFFICINA LANGENHEMIA.

38

